

Standards in Kashrus Certification

ויקרא פרשת שמיני פרק יא

(א) וַיְדַבֵּר יְקוֹק אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֱרֹן לֵאמֹר אֲלֵהֶם: (ב) דַּבְּרוּ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֹאת הַחֵיָה אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ מִכָּל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ: (ג) כָּל מִפְרֶסֶת פְּרֶסֶה וְשִׁסְעֵת שִׁסְעֵת פְּרֶסֶת מַעֲלַת גֶּרֶה בְּבֵהֵמָה אֲתֶה תֹאכְלוּ: (ד) אַךְ אֵת זֶה לֹא תֹאכְלוּ מִמַּעֲלֵי הַגֶּרֶה וּמִמְפָּרְסֵי הַפְּרֶסֶה אֵת הַגֶּמֶל כִּי מַעֲלָה גֶרֶה הוּא וּפְרֶסֶה אֵינָנוּ מִפְּרִיס טֵמֵא הוּא לָכֶם:

רמב"ם ספר המצוות מצוות עשה קמ"ט

היא שצונו לבדוק בסימני בהמה וחיה השחוטין והוא שיהיו מעלה גרה ושוסע שסע ואז יהיו מותרין לאכלן, והיותנו מצווין לבדוק אותן באלו הסימנין הוא מצות עשה,

מסכת עבודה ל"ט:

ת"ר: אין לוקחין ימ"ח מח"ג בסוריא, לא יין ולא מוריים ולא חלב, ולא מלח סלקונדרית ולא חילתית ולא גבינה אלא מן המומחה, וכולן אם נתארח אצל בעל הבית - מותר. מסייע ליה לרבי יהושע בן לוי, דא"ר יהושע בן לוי: שגר לו בעל הבית לביתו - מותר; מ"ט? בעל הבית לא שביק היתירא ואכל איסורא, וכי משגר ליה, ממאי דאכיל משדר ליה.

חידושי הריטב"א שם

הפירוש הנכון דלהכי נקט סוריא לפי שהיו חשודין למכור דברים אלו של גוים בחזקת שהן של ישראל ולא היו חוששין בהם ללפני עור לא תתן מכשול, הא לאו הכי כל סתם מקומות הם בחזקת כשרים ואפילו בחוצה לארץ עד שיחשדו, ולזה הסכימו רוב הגדולים ולא כדברי הרמב"ם שכתב "דכל חוצה לארץ כסוריא לענין זה," עוד נראה כדברי האומרים שאפילו בסוריא להכי פרט ימ"ח מח"ג ללמדנו דדוקא בדברים אלו שנחשדו בהם שהיו רגילין ליקח אותם העם מן הגוים, אבל בשאר דברים שלא היו רגילין כ"כ ליקח אותן העם מן הגוים ולמוכרן בחזקת ישראל מותרין מכל אדם, ותולין בהם כי מישראל לקחום, וכן דעת הראב"ד ז"ל וכן הר"ם הלוי ז"ל והוא דעת רבותי.

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק יא

בזמן שהיתה ארץ ישראל כולה לישראל היו לוקחין היין מכל אדם מישראל ואין חוששין לו, ובחוצה לארץ לא היו לוקחין אלא מאדם שהוחזק בכשרות, ובזמן הזה אין לוקחין יין בכל מקום אלא מאדם שהוחזק בכשרות וכן הבשר והגבינה וחתיכת דג שאין בה סימן כמו שביארנו.

ערוך השולחן יורה דעה סימן קי"ט:

וטעמו של הרמב"ם נראה דאע"ג דהתורה האמינתו לכל אחד מישראל על האיסורים מ"מ חנוני קבוע שמוכר תמיד בכל עת ובכל שעה שאני דהוא מורה היתירא וראיה לזה ממה דקיי"ל דב"ד חייבין להעמיד ממונים על החנונים שלא יעשו מדות שקרים כדאיתא בבבא בתרא ספ"ה [פ"ט א] ודריש לה מקרא וכמ"ש הרמב"ם בספ"ח מגניבה אע"ג דאין איש מישראל חשוד על הגניבה ועל הלאוין שבמדות שקרים מ"מ החנוונים מפני שהם מוכרים תמידים תקף להו יצרייהו דממונא וכ"ש בלאו דלפני עור דוודאי חשידי בזה ולכן צריך על נאמנות כזה מי שהוחזק בכשרות דווקא

רמב"ם הלכות גניבה פרק ח

חייבין בית דין ה להעמיד שוטרים בכל מדינה ומדינה ובכל פלך ופלך שיהיו מחזרין על החנויות ומצדקין את המאזנים ואת המדות ופוסקין את השערים, וכל מי שנמצא עמו משקל חסר או מדה חסרה או מאזנים מקולקלין רשות יש להן להכותו כפי כחו ולקנסו כפי ראות בית דין לחזק הדבר, וכל מי שמפקיע את השער ומוכר ביוקר מכן אותו וכופין אותו ומוכר כשער השוק.

שולחן ערוך יורה דעה קיט:א

החשוד לאכול דברים האסורים, בין אם הוא חשוד באיסור תורה בין אם הוא חשוד באיסור דרבנן, אין לסמוך עליו בהם; ואם נתארח עמו, לא יאכל משלו מדברים שהוא חשוד עליהם.
הגה: וי"א אפילו ממי שאינו חשוד, רק שאין מכירין אותו שהוא מוחזק בכשרות, אסור לקנות ממנו יין או שאר דברים שיש לחוש לאיסור. מיהו אם נתארח אצלו, אוכל עמו (ב"י בשם הרמב"ם פ"א דמ"א ופ"ג דין כ"א).

ערוך השולחן יורה דעה קיט:א

דזה שכתב הרמב"ם מוחזק בכשרות אין הכוונה שיהיה ירא אלהים מרבים או חסיד וצדיק אלא כל שמתנהג ע"פ דת ישראל מניח טלית ותפילין ומתפלל ג' פעמים בכל יום ונטל ידיו לאכילה ומנהיג את בני ביתו בכשרות דת תורתנו הקדושה זה נקרא מוחזק בכשרות ויכול להיות שבאיזה פרט הוא חשוד מפני קלות הדבר בעיניו ולכל הדברים הוא מוחזק בכשרות וראיה לדבר זה שהרי מצינו בבכורות שהכהנים חשודים היו להטיל מום בבכור ולכן אינם נאמנים כשואמרים מום זה נפל מעצמו דאם כן נאמר דכל הכהנים לא נקראו מוחזקים בכשרות...
 ולפ"ז גם בכל הדברים שצריך מוחזק בכשרות אין הכוונה לצדיק וחסיד או ירא אלקים מרבים אלא שמתנהג בדת ישראל כמ"ש ואין נ"מ בין הרמב"ם לרש"י והראב"ד לדינא אלא לאדם שאין מכירין אותו כלל אבל כל שמכירין אותו אין ביניהם מחלוקת דאם מתנהג בדת ישראל גם להרמב"ם מותר לקנות ממנו ואם הוא מיקל במצות ואיסורים פשיטא שהוא חשוד וגם לרש"י והראב"ד אסור לקנות ממנו בלא עדות. וכן מוכח מדברי הרמב"ם עצמו שכתב דמתארח אצל בעה"ב מותר לאכול אצלו אע"פ שאינו מכירו אלא יודע שהוא יהודי בלבד ע"ש מכלל דלקנות ממנו צריך לידע שגם מתנהג על צד היהדות ולא יותר:

שולחן ערוך יורה דעה קיט:ז

מי שהוא מפורסם באחד מעבירות שבתורה, חוץ מעבודת כוכבים וחלול שבת בפרהסיא, או שאינו מאמין בדברי רבותינו ז"ל, נאמן בשאר איסורים. ובשל אחרים נאמן, אפילו על אותו דבר, לומר מותר הוא.

מסכת כתובות פ"ה.

היא איתתא דאייביא שבועה בי דינא דרבא, אמרה ליה בת רב חסדא ידענא בה דחשודה אשבועה אפכה רבא לשבועה אשכנגדה.
 זימנין הוו יתבי קמיה רב פפא ורב אדא בר מתנא אייתו ההוא שטרא גביה א"ל רב פפא ידענא ביה דשטרא פריעא הוא. א"ל איכא איניש אחרינא בהדי' דמר א"ל לא א"ל אע"ג דאיכא מר עד אחד לאו כלום הוא.
א"ל רב אדא בר מתנא ולא יהא רב פפא כבת רב חסדא? בת רב חסדא קים לי בגווה מר לא קים לי בגוויה.

שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק ב סימן מג

...ולכן אף אם נימא שבמדינה זו חמיר לבנ"א מאכלות אסורות מאיסור מלאכה בשבת נמי הא כיון שמחלל שבתות בפרהסיא אינו נאמן לשום דבר אף למה שסובר דהם חמורים.
 ונשאר רק מצד שמכירין אותו שאינו משקר שלכן אף שאין לו נאמנות מדין נאמנות התורה אולי יש להאמינו מדין קים ליה בגויה, שחדשתי בספרי אגרות משה ח"ו ד סימן נ"ד מטעם שאין זה ענין נאמנות אלא ידיעה עצמית שהוא כראיה ממש, והוכחתי זה מהא דכתובות דף פ"ה עיי"ש, אבל ע"ז צריך ידיעה ברורה כהא דבעל שמכיר את אשתו שהוא אתה תמיד כעובדא דרבא שהאמין לבת ר"ח אשתו וכאב את בנו כעובדא דר"פ ואבא מר בנו שהם מצד הרבה דברים שראו תמיד והכירו שטבעם שלא לשקר, ולא מצד איזה פעמים שיש לתלות שהיה לו איזה טעם שלא לשקר בפעמים ההם, ואולי היה זה בכוונה כדי שיחזיקוהו לאינו משקר ויסמכו עליו, שידיעת בני העיר את האיש ההוא לאינו משקר ודאי לא שייך שידעו בידיעה ברורה כראיה ממש דאף שאמר איזה פעמים למע"כ שאינו רוצה לאכול בשר שעברו ג' ימים אף בהודח שאין לו עבורו בשר, ודאי יש לתלות בהרבה דברים שטוב לפניו לומר עתה האמת, אבל כשיזדמן שאין לו צורך להגיד האמת אפשר שישקר כגון שיחסר לו בשר כשר יתן להלוקחים בשר

נבלה בידעו שיסמכו עליו ולא יחקרו אחריו, וכבר ידוע הרבה מעשים באנשים שהחזיקום לנאמנים ולבסוף נודע שמכרו בשר נבלה.

ולבד זה הא חזקה לומר על מי שאינו משקר מצד טבעו בלא יראה מהשי"ת שגם עתה לא משקר ודאי לא שייך כִּי הרבה פעמים משנה האדם את טבעו בעצמו ובהשפעת אחרים ומצד תאות אחרות, ורק בסתם ישראל שיש לו חזקת צדקות הוא חזקה שאף נגד תאות אחרות לא יעבור איסורין, ואף בחשוד לעבור על איסור קל נשאר בחזקתו לדבר חמור שלא יעבור מצד יראת ה'...

...וצריך להעמיד משגיח בחנותו. ומה שסוגר את חנותו בשבת כיון שידוע לכל שאינו שומר שבת אין זה כלום דסגירה זו ודאי היא רק כדי שיקנו ממנו שומרי תורה. ידידו מוקירו, משה פיינשטיין